[1]उत्तिष्ठमानः, [ऐन्द्र्या गार्हपत्यं] [2]उपतिष्ठमानः, [आदित्यं] [3]उपतिष्ठमानः, [गङ्गा यमुनां] उपतिष्ठमाना, [रथिकान्] उपतिष्ठमानः, [पन्थाः सुघ्नं] उपतिष्ठमानः, [याचकः प्रभुं] [4]उपतिष्ठमानः, [यावद्भुक्तं] [5]उपतिष्ठमानः, स्थापयमानः, [6]सन्तिष्ठासमानः-अवतिष्ठासमानः, [इत्यादीनि], तेष्ठीयमानः; [7]संस्थास्यमानः-अवस्थास्यमानः-[A]प्रस्थास्यमानः-विष्ठास्यमानः, स्थापयिष्यमाणः, सन्तिष्ठासिष्यमाणः, तेष्ठीयिष्यमाणः, [इत्यादीनि]; [8]संस्थाः-संस्थौ-संस्थाः, [9]सव्येष्ठाः; — —

[10]उपस्थितः-[B]स्थितम्-स्थितवान्, [C]समुत्थितवती, स्थापितः, तिष्ठासितः, तेष्ठीयितः-तवान्; — — —

---

1. 'उदोऽनूर्ध्वकर्मणि' (1-3-24) इति शानच्।
2. 'उपान्मन्त्रकरणे' (1-3-25) इति शानच्।
3. 'उपाद् देवपूजासङ्गतिकरणमित्रकरणपथिषु' (वा. 1-3-25) इत्यनेन क्रमेण चतुर्ष्वर्थेषु गम्यमानेषु शानच् भवति। आदित्यमुपतिष्ठमानः=स्तुवन् इत्यर्थः। गङ्गा यमुनामुपतिष्ठमाना=उपश्लिष्यमाणा इत्यर्थः। रथिकान् उपतिष्ठमानः=मित्रीकरोति इत्यर्थः। पन्थाः सुघ्नमुपतिष्ठमानः=प्राप्नोतीत्यर्थः।
4. 'वा लिप्सायाम्' (वा. 1-3-25) इत्यात्मनेपदविकल्पः।
5. 'अकर्मकाच्च' (1-3-26) इति शानच्। भोजने भोजने उपतिष्ठत इत्यर्थः।
6. 'पूर्ववत् सनः' (1-3-62) इत्यात्मनेपदम्। एवं आत्मनेपदनिमित्तविषये सर्वत्र सन्नन्ताच्छानच् बोध्यः।
7. आत्मनेपदनिमित्तेषु सत्सु लृडादेशः। शानच् सर्वत्र बोध्यः।
8. क्विपि, 'घुमास्थागापा—' (6-4-66) इतीत्वं भाष्यकारप्रयोगात् न। नच प्रत्ययलक्षणाभावः शङ्क्यः; तस्य निषेधस्य वर्णप्राधान्यविषयत्वात्। अत्र च प्रत्ययप्राधान्यात्।
9. 'स्थास्थिनस्थॄणामिति वक्तव्यम्' (वा. 8-3-97) इति षत्वम्। अत्र वार्तिके 'स्था' इति औणादिकस्य ऋन्नन्तस्य ग्रहणमिति न्यासकारः। तच्च 'स्थॄणाम्' इत्यनेन पुनरुक्तत्वात्, हर्म्येष्ठाः, रथेष्ठाः, इति प्रयोगविरोधाच्च न—इति प्रदीपाद्यनुसारेण माधवीये साधितम्।
10. 'गत्यर्थाकर्मकश्लिषशीङ्स्थाऽऽसवस—' (3-4-72) इति कर्तरि क्तप्रत्ययः। 'यतिस्यतिमास्थामित् ति किति' (7-4-40) इति इत्वम्।

A. 'प्रस्थास्यमानावुपसेदुषस्तौ शोशुच्यमानानिदमूचतुस्तान्' भ. का. 3-12

B. 'आशितम्भवमुत्कुष्टं वल्गितं शयितं स्थितम्।
बह्वमन्यत काकुत्स्थः कपीनां स्वेच्छया कृतम्॥' भ. का. 6. 107.

C. 'भूयः समुत्थितवती धृतपुण्डरीका भोगाय सागरगृहाद् भुवनैकयूनः॥'
यादवाभ्युदये 19-70.